

“Vellilän” perinneaineistoa nähtävillä vitriinitilassa

Senioriyhdistyksen vitriinitila sijaitsee koulumme alakerran käytävän päässä. Vasemmalla näkyvä ovi johtaa suoraan koulun pääovelle vievään portaikkoon.

Vallasnaisen puvun lahjoittaja Sirkka Tiusanen (Kleemola) kertoo puvun tarinasta seuraavaa:

Penkkaripuku teetettiin äitini vanhasta juhlaeningistä, uudella kankaalla lisättyä, vuoden 1960 penkkareihin toiseksi vanhimmalle sisarelleni Marja-Leenalle. Vanhin sisareni Tuulikki oli muuten sitä porukkaa, jolle järjestettiin ensimmäisen kerran lakkiaiset syksyllä 1959, ja silloin 1959 keväällä meiltä oli lamuskareki, ajaja ja hevonen penkkareissa. Vanhimmalla sisarellani Tuulikilla oli silloin teatterista lainattu Katariina Jagellonian puku, joka oli ollut kulkuessa, kun Pori täytti 400v.

Äidilleni tuli mieleen, että vastaavaa pukua tarvittaisiin myöhemminkin. Hänen luotto-ompeelijattarensa oli “Lehtoska” Tullipuominkadulla. Aina kun menimme äidin valmista leninkiä hakemaan, Lehtoska löi käsiään yhteen ja sanoi: Voi jess sentää! Joko sää ny tulit ko mul o viäl helma troklaamati! Toisin sanoen puku lienee Lehtoskan ja äidin yhteisen mietinnän tulos.

Marja-Leenalla ei ollut hattua, vaan minä tein sen päällystämällä vanhan olkihatun omiin penkkareihini 1963. Nuorin meistä sisaruksista, Hilikka, käytti pukua 1969.

ABI-herra

ABI-herran asun lahjoitti näyttelyyn Olli Juusela. Frakki on perua 1940-luvulta, puvun alkuperäinen omistaja oli Ollin isä Eino Juusela. Samaa frakkia käyttivät myöhemmiin penkkareissaan Eino Juuselan pojat Ilkka v. 1961, Antti v. 1962 ja Olli v. 1965 sekä vielä vuonna 2001 Ollin poika Jyri.

Tyttöjen käsitöitä

Esimerkin tyttöjen käsitöistä lahjoitti Elina Korte (Airaksinen). Kyseessä on kotitaloussesiliina, joka tehtiin 4. luokan kotitaloustöitä varten. Essu on perinteistä mallia, Elinan äiti teki jo 1920-luvulla samanlaisen essun, jossa etumustassa on pitsikoristus. Napit tehtiin itse kiertämällä lankaa kynän ympäri ja tiukoilla napinläpipistoilla siitä tehtiin rengas. Nappeja essuun tarvittiin neljä kappaletta. Elinan luokan kotitalousopettajana ja luokanvalvojana toimi silloin Ritva Tuulos.

Multimediaa

Porin Suomalainen Yhteislyseo oli hyvin edistyksellinen myös multimedia-asioissa. Käytössämme oli jo aikaisessa vaiheessa mm. 16 mm:n filmikamera sekä äänentallennus- ja toistolaitteistoja. Kuvan nauhurilla rehtori Heinosen poika Jukka soitteli musiikit koulun suosituissa konifoksitapahtumissa.

ja kasvien keräilyä

Kasvien keräily ja tutkiminen oli osa jokakesäistä koulutyötä. Kesässä piti kerätä 150 erilaista kasvia, jotka sitten prässättiin puristimen välissä kukintoineen ja juuristoineen. Nämä kiinnitettiin siististi arkkeihin suomen- ja latinankielisten selvityksin varustettuina ja arkistoiitiin "Kasvisto"-kansioihin. Syksyllä luonnontieteiden opettaja tenttasi meitä ja varmisti, ettei vaan ole tullut kerättyä jonkun toisen valmiita töitä.

Oppimateriaaleja ja urheilusaavutuksia

Vitriinitilasta löytyy esimerkkejä opetuksessa käytetyistä materiaaleista. Seinällä mm. historianopetuksessa käytetty taulu, joka esittää Turun Yliopiston vihkiäisjuhlaa vuonna 1640.

Porin Suomalainen Yhteislyseo menestyi aikoinaan erinomaisesti mm. koulujen välisissä koripallo-otteluissa. Voimistelunopettaja Into Merilehden (myöhemmin rehtori) luotsaamana koulumme koripallojoukkue voitti vuonna 1966 sekä Suomen että Pohjoimaiden mestaruuden koulujen välisissä kilpailuissa.

Vitriinitilaan on kerätty koulumme oppilaiden eri kilpailussa saavuttamia palkintoja.

Hyllylle on lisäksi kerätty eri aineiden oppikirjoja, koulumme vuosikertomuksia, jne. Oppikirjoista esimerkkinä oikealla tytöille suunnattu Kotitalouden Oppikirja.

Kun pojille ei kotitalouden opiskelumahdollisuutta suotu, perusti ryhmä poikia oman "Gastronomiklubin". Vuonna 1964 perustetun Gastronomiklubin vetäjäksi lupautui silloinen kotitalousopettaja Aune Tuormaa. Klubi on edelleen toiminnassa ja lisätietoa siitä löytyy PSYL-Seniorit kotisivulta kohdasta "Julkaisut".

Rehtori Viljo Heinosen ansiosta koulullamme oli aikoinaan myös Suomen edistyksellisin fysiikan opetuksen laboratorio monipuolisine opetusvälineistöineen. Tältä osin vitriinitilan aineistoa on tarkoitus täydentää vielä myöhemmin.

Urheilusaavutuksia

Kautta koulumme historian, urheilu ja liikunta on muun koulutyön ohella ollut sekä tyttöjen että poikien puolella näkyvässä roolissa. PSYL:n ensimmäinen voimistelijaseura "Kisailijat" perustettiin jo vuonna 1929. Valtakunnan tasolla merkittävimmät saavutukset Porin Suomalainen Yhteislyseo ja sen oppilaat ovat saavuttaneet koripallon piirissä.

Koulujen välisissä koripallokisoissa koulumme menestys on ollut huomattava. Vuosina 1966 ja 1967 PSYL:n joukkue saavutti sekä oppikoulujen Suomen että pohjoismaiden mestaruuden. Valtakunnan media seurasi kisoja kiitettävästi ja olimme usein näkyvästi esillä suorissa televisiolähetyksissä.

Muista saavutuksista mainittakoon mm., Suomen Oppikoulujen Urheiluliiton (SOU) koululaiskisat lukuvuonna 1956-57, jossa Seppo Tikka kunnostautui 3. A-sarjan 110 m:n aidoissa ja Mikko Elo voittamalla D-sarjan kuulantyyön. Veikko Koivumäki voitti Suomen nuorten mestaruuden painissa v. 1960 ja lukuvuonna 1962-1963 Kirsi-Marja Vähätalo saavutti toisen ja kolmannen tilan tyttöjen 100 m:llä ja pituudessa.

SOU:n yleisurheilukisoista Tampereella syyskuussa 1958 PSYL voitti yhden mestaruuden ja yhden kakkossijan, Lahdessa syyskuussa 1960 PSYL saavutti neljä kakkossijaa ja kaksi kolmossijaa ja pojat olivat koulujen välisessä pistekilpailussa toisena, Valkeakoskella syyskuussa 1960 PSYL voitti kolme mestaruutta, yhden kakkossijan ja kaksi kolmossijaa ja lisäksi pojat voittivat koulujen välisen pistekilpailun. Vuosien 1958 - 1960 kisoissa kunnostautuivat erityisesti Iikka ja Antti Juusela, Veikko koivumäki, Ari Nummi, Seija ja Arto Laine sekä Marjut Kallio.

Koulumme ja sen oppilaiden hyvää menestyksestä eri lajeissa saa erityisesti kiittää liikuntaan innostavia opettajiamme. Voimistelunopettajana ja myöhemmin rehtorina toimineen Into Merilehden sekä liikunnanopettajan Nina Erikssonin panos oli ratkaisevaa yllä mainittujen urheilusuoritusten saavuttamiseksi.